

Referat fra møtet i faggruppe kommunalteknikk 21.09.2016, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Solveig Fagerli (leder, Eidsvoll), Anette Åkerstrøm (Ullensaker), Simon Haraldsen (Fylkesmannen i Oslo og Akershus), Dag Brovold (Nannestad), Steinar Karlsen (Nannestad), Thomas Løkenlien Sørby (Nes), Fredrik Jacobsen (Hurdal), Ikram Jacobsen Amro (Østre Toten) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Arne Müller (Eidsvoll) og Olga Burbo (Nannestad).

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (09.02.16)</p> <p><u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Plan for tiltaksgjennomføringen 2016-2021 og rapporteringen</p> <p>Styringsgruppa i Huvo ønsker en oversikt på neste styremøte. NIBIO jobber med forslag til felles rapporteringssystem for VR Glomma. Utkast ventes i høst. Planen for tiltaksgjennomføringen bør sees i sammenheng med rapporteringen på tiltakene. Det er en fordel om vannområdene har mest mulig like systemer, også i påvente av den endelige «malen».</p> <p>Vannområdet Øyeren var kommet langt i sitt tilsvarende arbeid, og Huvo fikk låne det som et diskusjonsgrunnlag til møtet.</p> <p>Simon presiserte at en hovedplan for vann og avløp må følges opp av en tiltaksplan, og inn i økonomiplanene. Nannestad kommune kan brukes som eksempel, for de som ønsker å se hvordan det kan gjøres.</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. VO Øyeren sitt utkast er i all hovedsak bra. Huvo bør benytte samme oppsett, men dele tydelig inn i en generell del og en del som punktvis lister opp hvert av tiltakene som ligger i Vann-nett for videre årlig rapportering. 2. Det ble gitt noen konkrete innspill til det presenterte utkastet i møtet, som tas med videre. 3. Det tas kontakt med VO Øyeren for å få siste oppdaterte versjon. Deretter tilpasses det av Solveig og Helge med Huvo-tiltakene som tidligere er diskutert. Så sendes det ut til hele gruppa for retting/justering/supplering, med ca. en ukes frist. 4. Til neste møte i faggruppe kommunalteknikk, forespørres Nes kommune om å orientere gruppa om deres oppryddingsplan for spredte avløp – som et eksempel på hvordan det kan gjøres. 5. En plan for tiltaksgjennomføring i Huvo bør kun behandles politisk ved at den tas til etterretning, fordi hver enkelt myndighet selv må fatte egne vedtak for gjennomføringen. 	<p>Solveig/Helge</p> <p>Solveig/Helge</p> <p>Alle</p> <p>Thomas/Leiv</p>
3	<p>Status for hver kommune og fylkesmannen. Hva er satt i gang/ konkret planlagt pt.</p> <p>En rask gjennomgang over hva som er gjennomført hittil i år:</p> <p><u>Nannestad:</u> Det jobbes med hovedplan vann og avløp inkl. budsjetter. Skal opp i kommunestyret nå i oktober. Det er 277 spredte avløp innen Huvo-området i Nannestad kommune, hvorav 180 vil få pålegg og de øvrige har</p>	

god nok infiltrasjon. Varsel/pålegg er ikke sendt ut enda. De vil få 1½ – 2 års frist på gjennomføringen. For å øke kapasiteten, er det i budsjettet lagt inn en stilling til som skal jobbe med dette. For de husstandene (ca. 190) som ligger nær grensen til Hurdal, avventes litt for å samordne tiltakene med Hurdal kommune. For øvrig følges planen for opprydding av spredt avløp (2011-2015). Den planen skal revideres i år.

Eidsvoll: Utkast til hovedplan avløp er klar fra konsulent, men det mangler en tilhørende tiltaksplan. Usikkert om hovedplanen skal på høring i år, da tiltaksplanen ikke er klar. Kanskje blir hovedplan med tilhørende tiltaksplan lagt ut på høring først i begynnelsen av 2017. Miljøriskovurdering av avløpssystemet (ROS-analyse) med hensyn på fosforutslipp fra overløp på ledningsnett er klart. Arkeologer fra Akershus fylkeskommune holder i øyeblikket på med arkeologiske registreringer på eiendommer med private avløpsanlegg, ellers har det hittil i år har det vært mest planlegging. En oppryddingsplan bør komme på plass før året er omme, og det vurderes å innføre lokal forskrift for mindre avløpsanlegg. Deretter starter hovedarbeidet med å rydde opp i de ca. 1700 spredte avløpsanleggene.

Østre Toten: Hovedarbeidet er opprydding i spredt avløp. Hytteområdene inngår i vurderingene. Det skal inn i kommuneplanen og reguleringsplaner. Tilstanden er varierende. Noen ulovlige anlegg har fått pålegg i sommer. Lokal forskrift skal på høring i okt./nov. I tillegg planlegges informasjon til innbyggerne og politikerne. Fra 2017 skal det foretas områdevis opprydding. Det er ikke realistisk å rekke opprydding alle steder innen år 2021. Det skal prioriteres.

Ullensaker: Hovedplan avløp med vedleggene er ferdig. utfordringene nå er kapasiteten/underbemanning. Har noen spredte avløp som må oppgraderes. En del forlengelser av kommunalt ledningsnett vil fjerne ca. 30 spredt avløp innen Huvos nedbørsfelt. Pumpestasjon er planlagt ved Bjørtomtbecken. Søknad er sendt til fylkesmannen for ny spylevannsledning og vannledning. Noen ledningsnett er fornyet.

Hurdal: Hovedplan avløp ble vedtatt i våres. Den er ambisiøs. Deler inn i tre klasser ift. rensekravene. Ikke nødvendigvis ift. belastningene i vassdragene. Det er veldig få direkte utslipp til vassdrag, og ingen VF i Hurdal har moderat eller dårligere tilstand som følge av eutrofi. Det er bemannings/kapasitetsproblemer. Omstrukturering er i gang. Kommunen er godt i gang med kartleggingen, og 900 av 1400 anlegg er nå kartlagt, hytter inkl. Skal nå gjøre problemkartlegging/risikovurdering, der dette også sees i sammenheng med private brønner. Slamtømmingsprinsipper vurderes også. «Alt» skal vurderes nå. Gode løsninger på sikt er det viktigste, selv om det vil ta noe lengre tid enn ønskelig.

Nes: Hovedplan avløp vedtatt i juli 2016, inkl. handlingsplan som egen plan. Spredt avløp er hovedutfordringen i Nes. Foreløpig jobbes det områdevis, og kun de verste først. Har god oversikt over anleggene. Noen få skal saneres ved ledningsnettforlengelse. Må utbedre 300 anlegge i snitt per år for å være ferdig i 2021. Skal ansette flere folk for å øke kapasiteten. I år vil kommunen ha sendt ut ca. 120 pålegg innen Huvo-området, med frist på 1½ - 2 år for utbedringen.

Fylkesmannen: Oppfølgingen består i hovedsak av å bruke gjennomføringskraften fylkesmannen har som sektormyndighet, for å få utløst de

	<p>konkrete tiltakene og stimulere kommunene til å holde god progresjon på opprydding spredt avløp mm. Påsør at alle kommunene har en hovedplan avløp, og bruker utslippstillatelser til å påsør at kommunene følger opp slik de skal. I tillegg har fylkesmannen en veilederrolle som brukes aktivt.</p>	
4	<p>Vedlikehold/funksjonalitet av minirensanlegg. Tema som skal følges opp felles? Kontroller som er utført (i Marker kommune, klasse 1 anlegg), viste at kun 43 % tilfredsstilte utslippskravene. 24 % hadde mindre driftsproblemer og 33 % alvorlige driftsproblemer. Service, bruk og belastning er viktige stikkord for at det skal fungere som forventet. I Marker kommune ble anleggsleverandører ansvarliggjort og utbedret anleggene. Det var tidkrevende prosess, men ga en forbedring på ca. 50 %. Det ble påpekt at SINTEF, som er godkjenningmyndigheten for anleggene, godkjenner mange ulike typer.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Saken følges ikke opp videre i fellesskap nå, men tas til etterretning.</p>	
5	<p>Status oppfølging av sandfang, overvann og LOD Oppfølging av sak 6, fra forrige møte. Fylkesmannen ga pålegg til kommunene i Akershus i juni måned. Hurdal: Oppgaven er planlagt gjennomført i 2017. Nannestad: Oppgaven er lagt inn i tiltaksplanen. Nes: Driftsassistanse Vann- og Avløp har gitt tilbud til kommunen på dette, og ønsker en tilbakemelding. En slik bestilling må evt. tas per kommune.</p> <p><u>Konklusjon:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Simon innhenter budsjettestimater fra andre kommuner som et grunnlag. 2) Det er ikke behov for noen felles konsulentbistand. Hver kommune løser dette selv. 	<p>Simon Fredrik, Solveig, Thomas, Anette, Dag/Steinar og evt. Ikram.</p>
6	<p>Orienteringer fra arbeidet i Huvo siden sist Helge orienterte om følgende saker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Status for pågående problemkartlegginger (Øyangen, Hurdalssjøen, Hersjøen, barrierer/demninger, elektrofiske, Risa). • Div. tiltak som i 2016 ble satt i gang i Huvo-regi utover problemkartlegging (vasspest, fiskelus, info-landbruket) • Oppsummering over div. møter/seminarer mm. der Huvo har deltatt siden sist møte i faggruppa, inkl. styringsgruppemøtet. 	
7	<p>Div. annen informasjon til orientering Helge orienterte om:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Frivillig manøvreringsreglement for Hurdalssjøen er nå laget av GLB, inntil videre. b) Forvaltningsplanen for 2016-2021 ble i sommer godkjent av dep. Den skal nå legges til grunn for all relevant forvaltning! Viktig å merke seg at fordi dep. gjorde endringer i planen, skal det henvises til både Forvaltningsplanen og godkjenningbrevet, som overordnede føringer og i tillegg fylkestingenes behandlinger. c) VRM holder på å ferdigstille en populærversjon av forvaltningsplanen som skal legges ut. d) NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder har vært på off. høring i sommer. e) Mattilsynet: Revisjon av drikkevannsforskriften pågår 	

	<p>f) FMOA har sendt brev og ber om møte innen okt. med Miljødirektoratet for videre oppfølging av leirelv-rapporten. Anette refererte kort fra:</p> <p>g) Fagtreff 29.08.16: Hvor ble det av miljøgiftene i vannforvaltningsplanene?</p> <p><u>Kommende relevante møter:</u></p> <p>a) VRU-møte 26.09.16. Alle er velkomne.</p> <p>b) Møte mellom styringsgruppa VRM + VO-styreledere + PL (26.09.16)</p> <p>c) Nasjonal Vannmiljøkonferanse 2. og 3.11.16 (Trondheim).</p> <p>d) Kurs i kommunalt tilsyn av mindre avløpsanlegg 11. og 12. januar 2017 hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus Lenke Akershus her, med påmeldingsfrist 6.01. (Hedmark 15. og 16.02).</p> <p>e) Kurs i regi av Tekna: Vann, avløp og nye rettsregler 2016. 23.-14. november. Lenke her. Påmeldingsfrist 7.11.</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det ble særlig oppfordret til å møte på kurs i kommunalt tilsyn. 2. Godkjenningsbrevet fra departementet legges som vedlegg til referatet. Alle oppfordres til å lese det. I det minste bør kap. 1.3 (juridiske virkningen av planen), kap. 3.5 (Avløp) og kap. 4, (økonomiske og adm. konsekvenser) leses, gjerne også kap 3.6 (forurensing for øvrig). Lenke til leirelv-rapporten tas inn i referatet. NIVA-rapp 6792-2015. 	
8	<p>Status tiltaksrettet overvåking 2016 og videre planer for overvåkingen</p> <p>Det ble tatt en gjennomgang av overvåkingsresultatene hittil i 2016. I hovedsak er de i tråd med tidligere års resultater. Resultatene oversendes fortløpende til økologigruppa i Huvo.</p> <p>Planene for overvåkingen i 2017 og videre ble raskt gjennomgått.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <p>Dersom noen ønsker resultatene tilsendt, eller å delta i utformingen av anbudet for ny overvåking fom. 2017, så ta kontakt med Helge.</p>	
9	<p>Budsjettspill; tiltaksgjennomføring med Huvo-midler</p> <p>Huvo-budsjettet for 2017 inneholder: 100.000,- til «Tiltaksgjennomføring». Hensikten er å ha disponible midler slik at tiltak som skal/bør gjennomføres kan settes raskt i gang. Dette gjelder mindre utgifter der det enten ikke finnes en naturlig «eier» av utgiften, eller der det oppfattes som mest formålstjenlig at det gjennomføres i fellesskap.</p> <p>Faggruppe kommunalteknikk ble oppfordret til å gi innspill til spesielle temaer/saker som kan være relevant og synspunkter til prinsipper/ retningslinjer/prioriteringer osv. Saken skal tas opp på neste prosjektgruppemøte, og deretter i styringsgruppa.</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Innen VA er i prinsippet «alle» tiltakene finansiert via selvkostprinsippet, men gruppa ser behovet for en slik budsjettpost og vet da at det er en mulighet i tilfelle det blir aktuelt. 2. Kan gjøres tilgjengelig for lag og foreninger etter fastsatte kriterier til lokale miljøtiltak. Det vil også kunne markedsføre vannområdet arbeid på en god måte. 	Prosjektgruppa og styringsgruppa
10	<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker.</p>	
<p>Neste møte</p> <p>Tirsdag 24. januar 2017, kl. 09.00 – 15.00, i Nes rådhus.</p> <p>Helge B. Pedersen (ref.)</p>		Solveig /Helge